

Zpravodaj GEOSS/GMES č.2/2012

Vážení čtenáři,

dovolujeme si Vám předložit letošní druhé vydání elektronického zpravodaje roku 2012 mapujícího události za částečně jarní a letní období roku 2012.

Rádi uvítáme jakékoli vaše postřehy a dotazy, které můžete směřovat na e-mailovou adresu info@gmes.cz.

S pozdravem za Národní sekretariát GEOSS/GMES Simona Losmanová, CENIA

Ohlédnutí za akcemi druhého čtvrtletí r. 2012 s reprezentací členů NS

Duben	23. - 27. 4.	Sentinel-2 Preparatory Symposium; Frascati, Itálie
	16. 4.	Přednáška o GMES, Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc
Květen	3. - 4. 5.	GMES: New Opportunities for Eastern Europe, Bukurešť, Rumunsko
	29. - 30. 5.	1. české uživatelské fórum GMES; Praha
Červen	4. - 5. 6.	Konference GMES in Action; Kodaň, Dánsko
	13. 6.	Seminář Podpora a propagace oblasti podpory 4.2 - Odstraňování starých ekologických zátěží; Praha
	15. 6.	8. zasedání Výboru GMES; Brusel, Belgie
	19. 6.	GMES workshop na téma bezpečnostní aplikace; Brusel, Belgie
	19. 6.	3. zasedání Výboru GMES pro bezpečnost; Brusel, Belgie

Předpokládaná účast členů NS na akcích nadcházejícího čtvrtletí*

Červenec	2. 7.	Setkání odborníků k dokumentu Delegated Acts pro datovou a informační politiku GMES; Brusel, Belgie
Srpen	-	-
Září	3. - 7. 9.	2012 EUMETSAT Meteorological Satellite Conference; Sopoty, Polsko
	18. 9.	Workshop GUF k problematice GNSS a krizové řízení; Praha

* Ostatní akce pořádané v ČR i zahraničí naleznete v kalendáři na gmes.gov.cz.

1. české uživatelské fórum GMES

Ve dnech 29. - 30. května 2012 proběhla na půdě Ministerstva dopravy první národní konference věnovaná evropskému programu monitorování životního prostředí a bezpečnosti (GMES) zaměřená na uživatele. Organizátorem akce byla CENIA, česká informační agentura životního prostředí. Cílem konference bylo především informovat uživatele o již dostupných produktech a službách programu GMES, poukázat na budoucí portfolio dat a diskutovat potřeby uživatelů, kteří je budou moci využívat.

Konference byla zahájena úvodními projevy gestora GMES (Ministerstvo životního prostředí) a zástupců partnerských ministerstev (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo dopravy). První konferenční den byl rozdělen do tří tematicky zaměřených bloků. Cílem úvodního bloku bylo podat účastníkům konference obecný vhled do evropského programu GMES. Druhý blok nabídl českým účastníkům konference konfrontaci s představiteli evropských institucí, kteří využili prostor pro informování o zapojení svých mateřských institucí do GMES a zkušeností s řešením konkrétních úloh z pohledu evropského spoluřešitele vybraných oblastí GMES. Součástí tohoto nadnárodně orientovaného bloku bylo první oficiální vyhlášení druhého ročníku soutěže GMES Masters 2012. Potencionální řešitelé z České republiky byli vyzváni k zapojení do řady specificky zaměřených kategorií. Závěrečný třetí blok byl věnován uživatelům prostřednictvím prezentací o produktech a službách GMES produkovaných

nebo využívaných na lokální, regionální i národní úrovni. Přednesené prezentace kompletně pokryly nejvýznamnější aspekty vztahující se k výstavbě a provozu kosmické infrastruktury, rozvíjení pozemní infrastruktury, sběru a sdílení dat, technické koordinace a v neposlední řadě i službám programu GMES. Příspěvky se mimo jiné dotkly problematické oblasti datové politiky nebo financování programu GMES po roce 2013.

První polovina druhého dne konference měla podobu 5 paralelně probíhajících sekcí věnovaných diskuzi nad jednotlivými tematickými oblastmi služeb GMES (území, atmosféra a klimatické změny, krizové řízení, bezpečnost) a GEOSS. Diskuze mezi uživateli směřovaly k identifikaci problémů a vyjádření potřeb, u kterých uživatelé požadují přijmout konkrétní opatření a najít kvalitní řešení. Odpoledne proběhl workshop zastřešený projektem geoland2. Po celou dobu konference probíhala jako doprovodná akce výstava tematických posterů státních i soukromých společností.

Ohlas na 1.české uživatelské fórum GMES byl vysoký, což dokládá počet téměř 100 přihlášených zájemců. Konference se zúčastnili zahraniční hosté z evropských řídicích institucí (Sekci v anglickém jazyce uváděl zástupce Evropské komise z GMES Bureau), institucí zabývajících se kosmickou složkou GMES (ESA), in-situ složkou (EEA) a technickou koordinací (JRC). Pozvání na konferenci přijali i zástupci ze sousedních států - Německa, Rakouska, Slovenska a Polska, z nichž někteří vystoupili s vlastním příspěvkem. Návštěvníky konference byli dále zástupci ministerstev, resortních institucí, krajů, zástupci akademické a výzkumné sféry, studenti, ale i zájemci z řad českých soukromých podnikatelských subjektů. Partnery akce byly firmy GISAT s.r.o., ARCDATA Praha s.r.o. a MDP GEO s.r.o., ze zahraničních firem projevil zájem o partnerství firma ASTRIUM Czech Republic s.r.o.

Účastníci konference se shodli na názoru, že přínosy GMES pro české uživatele spočívají především ve volném a otevřeném přístupu k datům, která budou do budoucna žádaným doplňkovým zdrojem informací, jež pomohou řadě oborů významně zaplnit mezeru v dostupnosti dat. Diskutovány byly rovněž pozitiva a rizika přístupu k primárním surovým datům GMES pro vědecké účely. Rozvoj aplikací z dat dostupných pro státní a akademický sektor zdarma přinese velký potenciál pro růst odvětví a trhu s geodaty a aplikacemi. V následujícím období roku 2012 a 2013 bude zveřejněno několik dokumentů vztahujících se k budoucnosti programu GMES. V první řadě je očekáváno rozhodnutí EK o způsobu financování programu GMES, v němž Česko prosazuje cestu financování z rozpočtu EU. Dále je to nastavení datové/licenční politiky a přístupu k datům, které má zásadní význam pro podobu koncových služeb, portfolia produktů a jejich dostupnosti.

Konference prokázala připravenost, angažovanost a zájem českých uživatelů o nabízené služby. Dosažení synergických efektů a maximalizace přínosu zapojení ČR v GMES je možné dosáhnout jen na základě vzájemné spolupráce a porozumění potřeb.

1.české uživatelské fórum GMES bylo akcí, která více než dostatečně přispěla k vzájemné informovanosti a je výborným základem rozvíjení další spolupráce. U příležitosti pořádání 1.českého uživatelského fóra GMES proběhla první neformální schůzka zvláštní pracovní skupiny pro datovou politiku GMES při Radě ministra dopravy pro kosmické aktivity.

Více informací včetně prezentací všech zúčastněných a fotografií naleznete na: <http://gmes.gov.cz/clanek/ohlednuti-za-1ceskym-uzivatelskym-forem-gmes>

Portál rychlého mapování v rámci GMES služeb krizového řízení

První zavedenou službou v iniciační fázi GMES je mapování v rámci programu GIO - EMS Mapping in Rush mode, neboli rychlé mapování v rámci GMES služeb krizového řízení. Tato služba, dostupná na vyžádání nepřetržitě 365 dní v roce, zahrnuje rychlé poskytnutí prostorových dat pro podporu krizového řízení bezprostředně po přírodní nebo člověkem způsobené katastrofě, jakou je např. zemětřesení, povodně, tsunami, průmyslové havárie, humanitární krize apod.).

Poskytované mapy jsou vyhotovovány na podkladě družicových snímků a dalších dostupných informací a měření ihned po aktivaci služby; hotové mapy jsou potom doručeny v co nejrychlejším možném termínu (s ohledem na obdržení družicových dat).

Výsledné produkty zahrnují buď referenční mapy založené na archivních družicových snímcích získaných bezprostředně před katastrofou, nebo naopak mapy zachycující poškození způsobené katastrofou a jeho rozsah. Je možné aktivovat a zpracovávat několik požadavků současně; proces aktivace řídí Emergency Responce Centre (MIC) DG ECHO spadající pod Evropskou komisi. Aktivaci je možné provést 24 hodin denně kterýkoli den v roce.

Podobným způsobem, pouze s delším časem doručení (do 60 dnů) a aktivací pouze v pracovní době mimo víkendy funguje služba podpůrného mapování. Mapové služby GMES krizového řízení jsou dostupné od **1. dubna 2012**.

Portál naleznete na adrese: <http://portal.ems-gmes.eu> .

Český kosmický portál

1. července 2012 byl spuštěn Český kosmický portál jako jednotný informační portál pro kosmické aktivity České republiky. Na jeho obsahové náplni se podílí členové Koordinační rady ministra dopravy pro kosmické aktivity: Ministerstvo dopravy, Ministerstvo školství, tělovýchovy a mládeže, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo obrany, Ministerstvo zahraničí a Úřad vlády České republiky. Provoz portálu zajišťuje Ministerstvo dopravy. V sekci Ministerstva životního prostředí naleznete aktuality Národního sekretariátu GEOSS/GMES a další informace.

Adresa portálu je: <http://www.czechspaceportal.cz> .

Druhý ročník soutěže GMES Masters

Projekt GMES Masters byl zahájen v roce 2011 jako každoroční soutěž o nejlepší projekt komerční aplikace využívající data programu GMES. Hlavním cílem GMES Masters je podpora rozvoje tržně orientovaných aplikací spojených s GMES.

Soutěž byla otevřena v roce 2011 Evropskou kosmickou agenturou (ESA), bavorským ministrem pro hospodářství, německým kosmickým centrem DLR a firmou T-Systems za podpory Evropské komise, European Space Imaging GmbH a firmy Astrium Services.

Soutěž GMES Masters je otevřena pro všechny vědecké pracovníky, vývojáře, podnikatele, studenty a další zájemce, kteří mohou od 1. června do 16. září 2012 přihlásit svou inovativní aplikaci založenou na datech GMES. Soutěž se celkem o 335 000 € a možnost využití inkubačního programu v hodnotě 60 000 € v jednom z podnikatelských inkubátorů ESA.

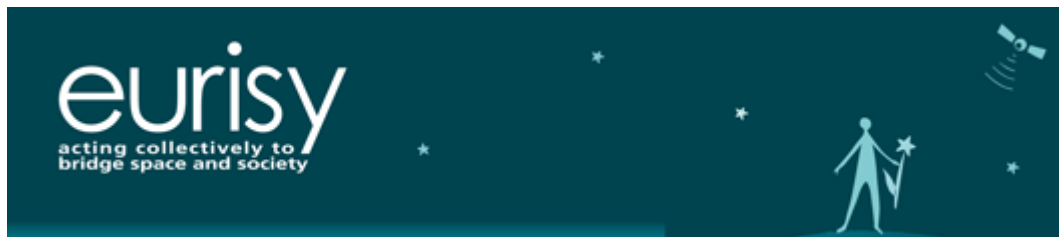
Další informace a přihlášky naleznete na <http://www.gmes-masters.com> .

Eurisy je sdružení státních i mezinárodních evropských organizací fungujících v oblasti kosmického průmyslu. Jeho hlavním posláním je pomoci všem svým členům využívat přínosy a služby družicových systémů a vytvářet komunitu koncových uživatelů v této oblasti. Eurisy pracuje na zvýšení celkového povědomí o oblasti družicových technologií a aplikací. Kromě lokálních a regionálních institucí Eurisy oslovuje i malé a střední podniky z nejrůznějších odvětví (doprava, energetika, obchod, cestovní ruch atd.) jako koncové uživatele. Zaměřuje se na potřeby koncových uživatelů a jejich zviditelnění při rozhodování v oblasti evropské kosmické politiky.

Informace o přínosech Eurisy v konkrétních oblastech se dozvíte z publikace Satellites going local: 30 regions, cities and SMEs share good practice (ke stažení na: <http://www.eurisy.org/index.php/activities/publications/item/142-satellites-going-local-30-regions-cities-and-smes-share-good-practice.html>).

Více informací naleznete na <http://www.eurisy.org/index.php>

 Upozornění na aktuality a výzvy

- **Proudy informací ze satelitů – o mořských proudech**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/proudy-informaci-ze-satelitu-o-morskych-proudech>
- **Zveřejněna výzva ESA k tendru 7138**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/zverejnenavyzva-esa-k-tendru-7138>
- **Zveřejněna výzva ESA k tendru 7171**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/zverejnenavyzva-esa-k-tendru-7171>
- **Zveřejněna výzva ESA k tendru 7115**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/zverejnenavyzva-esa-k-tendru-7115>
- **Zveřejněna výzva ESA k tendru 7114**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/zverejnenavyzva-esa-k-tendru-7114>
- **Roste potřeba vypuštění misí ESA Sentinel**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/roste-potreba-vypusteni-misi-esa-sentinel>
- **GMES ve východní Evropě**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/gmes-ve-vychodni-evrope>
- **Ohlédnutí za 1.českým uživatelským fórem GMES**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/ohljednuti-za-1ceskym-uzivatelskym-forem-gmes>
- **Družice Envisat zachytila pohyb sopky Nea Kameni**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/druzice-envisat-zachytila-pohyb-sopky-nea-kameni>
- **ESA prohlásila misi družice Envisat za ukončenou**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/esa-prohlasila-misi-druzice-envisat-za-ukoncenou>
- **Mise Sentinel-2 pod drobnohledem**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/mise-sentinel-2-pod-drobnohledem>
- **Novinky z ESA: globální dohled nad riziky**
Video týkající se GMES naleznete zde: http://www.esa.int/esaLP/SEMSARNW91H_LPgmes_0.html

- **Pracovní skupina NFP pro GMES: Propojení GMES a Eionet**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/pracovni-skupina-nfp-pro-gmes-propojeni-gmes-eionet>
- **Priority koordinace pozemní složky GMES**
Projektový tým GISC (GMES in-situ coordination, koordinace pozemní složky GMES) zveřejnil seznam priorit, který obsahuje srozumitelné hodnocení a stanovení priorit in-situ měření pro GMES služby.
Dokument lze stáhnout zde: <http://gisc.ew.eea.europa.eu/gisc-project/deliverables/d-2.2-and-2.4-introduction.docx-1>
- **Odkaz Titaniku dosáhl vesmíru**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/odkaz-titaniku-dosahl-vesmiru>
- **Budoucnost pozorování Země - Sentinel 2**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/budoucnost-pozorovani-zeme-sentinel-2>
- **Projekt EuroGEOSS**
Projekt EuroGEOSS umožňuje přístup k informacím z mnoha sdílených infrastruktur bez instalace speciálního softwaru nebo nutnosti učit se ovládání nových aplikací, pouze prostřednictvím internetu. EuroGEOSS představuje přidanou hodnotu komunitě odborníků i široké veřejnosti tím, že propojuje existující systémy a aplikace používané v souvislosti s GEOSS a INSPIRE.
Více na: <http://www.eurogeoss.eu>
- **Mise Landsat 5 dočasně přerušena**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/mise-landsat-5-docasne-prerusena>
- **Výzva k tvorbě článků na téma "50 využití GMES napříč evropskými regiony" - prodloužení termínu odevzdání**
Více na: <http://www.nereus-regions.eu/nereus-regions-eu-activities>
- **Pokračuje vyšetřování problémů družice Envisat**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/pokracuje-vysetrovani-problemu-druzice-envisat>
- **Satelitní pozorování odhalují rychlý rozpad ledovcového šelfu v Antarktidě**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/satelitni-pozorovani-odhaluji-rychly-rozpad-ledovcoveho-selfu-v-antarktide>
- **Odborníci budou diskutovat dálkový průzkum Země v souvislosti s georiziky**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/odbornici-budou-diskutovat-dalkovy-pruzkum-zeme-v-souvislosti-s-georiziky>
- **Družice mapují přírodní zdroje**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/druzice-mapuji-prirodni-zdroje>
- **Pozorování Země přispěje k hodnocení přírodních rizik v pojišťovnictví**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/pozorovani-zeme-prispeje-k-hodnoceni-prirodnich-rizik-v-pojistovnictvi>
- **Z vesmíru byly pozorovány známky tání permafrostu**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/z-vesmiru-byly-pozorovany-znamky-tani-permafrostu>
- **Soutěž o nejlepší nápady o zvýšení informovanosti v rámci projektu obsAIRve**
Soutěž vyzývá k návrhům na téma jak informovat o významu kvality ovzduší a o způsobu, jak by obyvatelé měst měli být informováni o dalších aspektech spojených s touto problematikou. Konečným termínem pro přijímání návrhů je 31. prosince 2012. Více informací a odevzdání návrhů na: http://www.obsairve.eu/index.php?option=com_ideacompetition&view=ideacompetition&id=2&Itemid=162&lang=en
- **Družice dohlíží na sopky**
Více na: <http://gmes.gov.cz/clanek/druzice-dohlizeji-na-sopky>

Aktuální informace sledujte na gmes.gov.cz